

Bijeenkomst Kleurrijk Vieren in de Vredesweek Thema “Elk mens een veilig bestaan”

Woensdag 21 september 2011
van 19.00 – 21.00 uur

in

de Evangelisch - Lutherse kerk
Oosterstraat 28 – 30
Leeuwarden

Platform Levensbeschouwing in Kleurrijk Fryslân
Bonifatiusplein 21 b
8911 JT Leeuwarden
Tel: 058-2998905
Info@kleurrijkfryslân.org
www.kleurrijkfryslan.org
giro 32.08.706 t.n.v. Kleurrijk Fryslân te Leeuwarden

Programma Kleurrijk Vieren met als thema “Elk mens een veilig bestaan”

1. Inloop van 19.00 – 19.30 uur
2. Muziek
3. Opening, welkom en opzet avond door Sandra Roza, voorzitter van Kleurrijk Fryslân
4. Inleiding op het thema door Anja Wouters
5. Muziek
6. Gedachten vanuit Boeddhisme, Humanisme en Islam
7. Moment van stilte, wordt aangekondigd en afgesloten met een belletje
8. Gedachten vanuit Soefisme, Christendom en Hindoeïsme
9. Moment van stilte, wordt aangekondigd en afgesloten met een belletje
10. Muziek
11. Uitwisseling van gedachten met de bezoekers
12. Muziek
13. Iedere voorganger leest de eigen spreuk op de boekenlegger voor
14. Afsluiting door Sandra Roza
15. Muziek en ondertussen praten de voorgangers en aanwezigen na onder het genot van een hapje en een drankje.

Met medewerking vanuit:

Boeddhisme: Nettie Groeneveld,
Dharmahuis Leeuwarden

Humanisme: Anja Wouters,
Humanistisch Verbond Fryslân

Islam: Abdullah Apaydin, Imam Turkse
Moskee uit Leeuwarden en Cem Kaya,
Tolk Imam

Soefisme: Leo Fober uit Drachten

Christendom: ds. Henk Hiddink,
Predikant te Leeuwarden

Hindoeïsme: Bea Ramai, Pandita
Hindoevereniging Arya Samaadj
Leeuwarden

Jodendom: Betrokkene uit Progressief
Joodse Gemeente Noord Nederland

Welkomstwoord Sandra Roza, Voorzitter Kleurrijk Fryslân

Goedenavond allemaal en welkom op deze eerste bijeenkomst van “Kleurrijk Vieren” in de Vredesweek. Fijn, dat u gehoor heeft gegeven aan deze uitnodiging. Juist in deze tijd van onrust en wantrouwen is het nodig om met elkaar hierbij stil te staan. Ik weet niet of u het heeft meegekregen, maar vorige week donderdag 15 september is de heer Jan Terlouw, onder andere bekend van zijn boek “Oorlogswinter”, wat tevens verfilmd is, beëdigd als minister van Vrede. Tijdens zijn beëdiging sprak hij de volgende woorden “Het onrecht dat voortvloeit uit oorlog is zo groot, dat we niets mogen nalaten om er iets aan te doen.” En zijn voornaamste reden om het ambt van Minister van Vrede te aanvaarden, zei hij “ Ik ben een optimist van nature, maar als ik de wereld analyseer, dan ben ik somber. We doen er zo weinig aan om de vrede te bewaren.” Tijdens deze bijeenkomst benadrukte de Minister ook de gezamenlijke verantwoordelijkheid van burgers en politici voor een vreedzame wereld. En daar kunnen wij als Kleurrijk Fryslân alleen maar achter staan.

U heeft net kunnen genieten van mooie muziek van één van de voorgangers. Straks zal Anja Wouters een inleiding verzorgen op het thema van dit jaar “Elk mens een veilig bestaan”. Daarna is er muziek, wat gevolgd wordt door gedachten vanuit Boeddhisme, Humanisme en Islam. Dan is er tijd voor een stilte om tot bezinning te komen, wat aan en afgekondigd wordt met een belletje. Vervolgens komen de gedachten vanuit Soefisme, Christendom en Hindoeïsme aan de beurt. Jammer genoeg lukte het vandaag door omstandigheden niet om een afgevaardigde uit het Jodendom in ons midden te hebben. Zij zullen een volgende keer weer van de partij zijn. Dan is er weer tijd voor een stilte om tot bezinning te komen, wat wederom aan en afgekondigd wordt met een belletje. Dit wordt gevolgd door muziek van één van de voorgangers. Daarna wisselen we van gedachten met u wat weer gevolgd wordt door muziek van één van de voorgangers. Dan is er tijd voor de boekenlegger die we voor deze gelegenheid voor u als aandenken hebben gemaakt. Iedere voorganger leest dan de eigen tekst op deze boekenlegger voor. Vervolgens sluit ik dan de bijeenkomst af. Dan is er wederom muziek en kunt u onder genot van een hapje en drankje napraten met elkaar en de voorgangers.

Inleiding op het thema door Anja Wouters

‘Elk mens een veilig bestaan’. Het thema van deze vredesweek. Een thema dat past in een jaar met revoluties en de roep om vrijheid in zoveel landen om de Middellandse Zee.

Het is ook een slogan die aanspreekt, maar afhankelijk van welk leesteken je erachter plaatst:

Elk mens een veilig bestaan? Dit vraagt om een antwoord.

Elk mens een veilig bestaan! Dit is een uitdaging of een loze kreet.

Elk mens een veilig bestaan .... Dat roept minstens twijfel op.

Elk mens een veilig bestaan.

Een kreet die mooi klinkt, waar we ook wellicht naar moeten streven, maar die als wens naar mijn opvatting een moeizame relatie heeft met de werkelijkheid. En ik zal zeggen waarom.

Veiligheid is iets dat we graag opofferen voor wat wij nóg belangrijker vinden: Vrijheid!

En zolang als er mensen niet in vrijheid leven, zal de veiligheid op het spel staan.

Bovendien is het begrip veiligheid in de eerste plaats gelieerd aan een gevoel, en vooral aan angst. Beide beweringen zal ik proberen hierna te verduidelijken.

Gebeurtenissen hebben pas invloed op ons gevoel van veiligheid, wanneer ze als bedreigend ervaren worden. Dat maakt het thema uiterst discutabel: wie bepaalt wat een 'veilig bestaan' is? Wie weet voel ik me door jullie, die kritisch luisterende massa, bijzonder bedreigd, en als dat zo is, wat zouden jullie dan kunnen doen om daar verandering in te brengen?

En wat is 'veilig'? Is het te definiëren als 'afwezigheid van dreiging', of is het ook de aanwezigheid van iets. Zomaar een aantal vragen die ik me stel bij het thema van deze vredesweek.

Er zijn drie begrippen die ik verder in dit verband zou willen noemen en wil toelichten:

1. *Angst, als een reactie op je bedreigd voelen.*
2. *Vertrouwen, om je juist veilig te kunnen voelen*
3. *Veiligheid en de risico's die we durven nemen (de risico's die je neemt, die je veiligheid in gevaar brengen)*

1. Angst, als een reactie op je bedreigd voelen.

Sinds de gebeurtenissen op 11 september 2001, toen o.a. vliegtuigen de Twin Towers doorboorden, is de veiligheid van de westerse wereld, het midden- en verre oosten en in de hele wereld een onderwerp geworden. De Twin Towers waren immers een symbool van westerse suprematie. En die werd onderuit gehaald.

Het is goed om stil te staan en na te denken over wat er gebeurd is, toen. Wat de gevolgen waren van deze aanslagen, maar vooral ook stil te staan bij hoe wij in het westen én de rest van de wereld daarop hebben gereageerd.

De afgelopen weken en zeker rond 11 september 2011 is ons door tal van wijze mensen én de media de gelegenheid geboden er bij stil te staan en er over na te denken.

Ik kan niet anders dan constateren dat na de aanslagen wij bang waren: doodsbang! Angst heerste er bij regeringen, angst bij organisaties en angst bij individuele mensen. Ik woonde op die dag alleen in een appartementje, vlak bij de havens van Rotterdam. En ik was bang dat ook die havens, als cruciale toegangspoort naar het achterland van Europa, getroffen zou worden: ik voelde me niet veilig.

Bang waren we dat de westerse landen, onze mensen, ons politiek systeem en onze verworvenheden zouden worden afgenomen en onder de voet gelopen zouden worden.

Ineens werd beweerd dat moslims gevaarlijk waren, gewone Nederlandse moslims moesten zich ineens verdedigen, scholen werden in brand gestoken en op wereldschaal lieten we toe dat het westen niet alleen de verdachte Al Quaida-beweging, maar ook Irak, dat niets met de aanslagen te maken had, aanviel onder het mom van het 'vermoeden van bezit van massa vernietigingswapens'. Ze zijn nooit gevonden!

Onze drijfveer voor de heftige uitlatingen en de agressie was: ANGST.

Er gebeuren in ons leven altijd dingen waar we bang van kunnen worden:

In ons dagelijks leven, gebeuren er onverwachte dingen. Dingen waarop we niet hebben kunnen anticiperen en die we niet verwachtten: een ontslag, het wegvallen van dierbare, een onverwachte ruzie met een vriend, een inbraak in ons eigen huis...en onze reactie is angst! We voelen ons bedreigd.

Een Nederlands gezegde luidt: Angst is een slechte raadgever!

Het bleek in 2001 een al te ware volkswijsheid te zijn.

De president van de VS reageerde op die angst door middel van agressieve en populistische oneliners.

"war on terrorism" en "as van het kwaad" en "we roken ze uit" zijn geen termen waarmee we de wereldvrede dienen of dichterbij brengen. Verharding en polarisering waren het gevolg.

Een vergelijking: In 1999 werd de Berlijnse muur, die in tijden van de koude oorlog met Rusland werd gebouwd gewoon omgetrokken! Hij was er in 1961 gebouwd uit angst. Angst dat Oost Duitsland leeg zou lopen. Angst dat Oost Duitsland te veel onder kapitalistische invloed zou komen. Bij de val van de muur waren we weer bang van een confrontatie met het communistische Oost Duitsland en Rusland.

En wat gebeurde er? Rusland viel uit elkaar. De Oost Europeanen waren dolgelukkig dat ze vrij-uit naar het westen konden en vrij konden reizen. En wij waren blij met de verbindingen met het oosten.

Van het gevoel niet veilig te zijn, bleef weinig meer over.

Veiligheid is in de eerste plaats gelieerd aan een gevoel. We moeten het altijd aan een nader onderzoek onderwerpen. Waar komt mijn angst vandaan?

Ook nu durven we de geschiedenis niet op zijn beloop te laten. Het Westen vindt dat er ingegrepen moet worden en dat we maatregelen moeten nemen: het liefst onze manier van democratie exporteren, zodat we ons veilig kunnen voelen opdat "zij" dezelfde beschavingsvormen hebben dan wij.

Dan voelen we ons veilig.

2. Vertrouwen, om je juist veilig te kunnen voelen

In ons eigen leven dichtbij, werken dezelfde mechanismen.

Ik vraag me dan ook af wanneer er dingen gebeuren die me in eerste instantie angstig maken. Wat gebeurt er? Vanwaar die angst?

Vertrouwen hebben haalt het gevoel van veiligheid dichterbij.

Ik wil een voorbeeld geven van de behoefte die we hebben aan contact met andere mensen, en het grote vertrouwen dat we in hen stellen.

Internet, i phones en smartphones zijn middelen waarmee we bijna moeiteloos kunnen communiceren met alle mensen op de wereld. Vol vertrouwen gaan we contacten aan met mensen uit India, China en andere delen van de wereld. We vinden dat interessant. We hebben behoefte aan contacten. Contact met andere mensen en verbondenheid met hen.

Als je Afrika door trekt zie je vaak werkloosheid en honger om je heen, maar het lijkt alsof een mobieltje bij de eerste levensbehoefte hoort. Bijna iedereen loopt ermee aan zijn oor. Contact met anderen is essentieel. In Nederland zijn de immigranten-vrouwen degenen die het sterkst verknocht zijn aan hun mobieltje, om hun zussen, vriendinnen en familieleden te bellen. We zoeken aansluiting bij anderen. Contact met elkaar en vertrouwen in elkaar is een basisbehoefte.

En op het wereldtoneel: Wat zou er gebeurd zijn als we ons minder hadden laten leiden door onze angsten? Als we ons minder bedreigd hadden gevoeld? Als we minder agressief gereageerd zouden hebben na de aanslagen van 2001? Als we geen “war on terror” hadden geroepen, maar na de shock over de effecten, op zoek waren gegaan naar de beweegredenen?

We hadden misschien eerder diplomatie ingezet kunnen hebben, in plaats van meteen naar de wapens te grijpen. We hadden meer onderzoek kunnen doen naar het waarom. Kort gezegd: We hadden ons dingen moeten afvragen en wellicht iets meer vertrouwen moeten hebben.

Wij, burgers, hebben zeker het recht op een overheid die ons beschermt, en wij moeten daarop kunnen vertrouwen, maar het gaat ook om vertrouwen tussen burgers onderling.

3. Veiligheid en de risico's die we durven nemen

Ten slotte over veiligheid, het thema van deze week. Veiligheid en daar tegenover de risico's die we nemen, waarbij we onze veiligheid verliezen.

De diverse genoemde omwentelingen begonnen bij moedige mensen die verlangen naar een menswaardig bestaan. Mensen die op een dag besluiten niet langer te leven in angst of onverschilligheid. Mensen die zeggen: “Dit zijn wij – ons verlangen is goed – hier en nu gaat het gebeuren – doe mee!” Zij nemen grote risico's, maar zijn niet bang.

Zij verliezen hun veiligheid in hun drang naar vrijheid.

Hun veiligheid is in het geding, maar zij nemen risico's om hun vrijheid te winnen. Zij leveren hun eigen persoonlijke veiligheid in. Veiligheid is blijkbaar minder belangrijk dan vrijheid.

Een veilig bestaan voor elk mens is niet enkel een uitdaging aan het adres van regeringen die de bevolking moet beschermen. Het is ook een uitdaging aan onszelf.

Het zijn steeds mensen die het verschil maken. Mensen die zich niet laten gijzelen door angst maar elkaar opzoeken. Mensen die zich verbinden met elkaar, een ideaal delen en samen blijven werken aan ‘elk mens een veilig bestaan’.

Alle gedachten uit Kleurrijk Vieren in de Vredesweek “Elk mens een veilig bestaan”

Boeddhisme door voorganger Nettie Groeneveld

Vrede in jezelf herstellen (uit Ware Liefde van Thich Nhat Hanh)

De Boeddha zei het volgende: “Het onderwerp van je beoefening moet allereerst jezelf betreffen. Je liefde voor de ander, je vermogen om een andere persoon lief te hebben, hangt af van je vermogen jezelf lief te hebben.”

Als je niet voor jezelf kunt zorgen, als je jezelf niet accepteert, hoe zou je dan een andere persoon kunnen accepteren en hoe zou je hem of haar kunnen liefhebben? Dus is het noodzakelijk terug te keren bij jezelf om de ommekeer te bewerkstelligen.

Ons gebied van gevoelens, waarnemingen, geestestoestanden en bewustzijn is heel erg groot. We proberen altijd te ontwijken en surveilleren ons gebied niet echt. We hebben het gevoel dat daar immense conflicten zijn, te veel lijden, te veel pijn. Daarom aarzelen we om terug te keren naar ons terrein. Onze dagelijkse praktijk bestaat uit wegrennen. Als we een moment vrij hebben, gebruiken we dit om televisie te

kijken of een tijdschrift te lezen, zodat we niet terug hoeven naar ons territorium. We zijn bang voor het lijden dat binnen in ons is, bang voor oorlog en conflicten.

De oefening van bewuste aandacht, de meditatieoefening, bestaat uit het tot onszelf terugkeren ten einde vrede en harmonie te herwinnen. De energie die we daarvoor gebruiken, is de energie van de bewuste aandacht. Bewuste aandacht is een soort energie die concentratie, begrip en liefde in zich draagt. Als we in onszelf terugkeren om vrede en harmonie te herstellen, dan is het veel gemakkelijker de ander te helpen.

Humanisme door voorganger Anja Wouters

Elk mens een veilig bestaan

Soms zeg je: ik moet dit geloven, ik moet doen wat zij mij voorhouden, ik moet rekening houden met hun opvattingen. Houd daarmee op! Het gaat niet om regels en voorschriften, niet om dat eeuwige moeten.

Zo'n manier van leven is geen leven. Wordt niet gebonden door een leer of wat mensen beweren.

Geluk en daarmee ook je gevoel van veiligheid is in jezelf. Om het te vinden moet je verering van beelden en beweringen opgeven en verliefd worden op het leven zelf. De angst voor de dood verdwijnt voor degene die werkelijk van het leven houdt, en die dat leven ziet in de ogen van de medemens.

Wees edelmoedig ten opzichte van alles wat het leven biedt, zonnig of zwart. Waarheid en wijsheid zijn niet het bezit van een of ander persoon, een bepaalde godsdienst of wereldbeschouwing. Ze wordt ook niet gevonden in boeken of rituelen. Wanneer je het mooie en mysterieuze van de wereld wilt ervaren, raak dan niet verstrikt in misleidende openbaringen, maar zoek de waarheid die het leven is door van het leven zelf te houden.

Leven bestaat uit verwerven en weer loslaten. Wat je verzameld hebt, kun je weer weg doen. Hoe meer je van je af gooit, hoe meer je de vrijheid benadert. Door wat je verworven hebt weer te verwerpen, verkrijgt je de kennis die je kracht geeft te leven.

Vrij naar J. Krishnamuri

Islam door Imam Abdullah Apaydin met Cem Kaya als tolk

İslamın kelime anlamı kurtuluş ve barıştır. İslamın amacında dünyada barış güven ve huzuru sağlamaktır. Dünyada barış güven ve huzur olmalı ki insanlar Allaha daha rahat ibadet yapsınlar, Allaha kulluk etsinler hayırlı ve güzel faaliyetlerde bulunsunlar.

İslam betekent letterlijk vrede. Het doel van de Islam is om vrede, veiligheid en harmonie in de wereld te brengen. Als er vrede, veiligheid en geluk in de wereld is dan is het makkelijk om GOD te aanbidden.

Allah Kuranda din inanç ayrımı yapmaksızın insan yaşamına o kadar önem vermştirki

Biz Müslümanlar din, inanç, ırk ayrımı yapmaksızın YARATILANI YARATANDAN ÖTÜRÜ (=DOLAYI) SEVERİZ.

GOD geeft in de Koran aan, zonder onderscheidt te maken in geloofsovertuiging aan, hoe belangrijk een mensenleven is. Daarom zeggen we "WIJ HOUDEN VAN ALLE MENSEN OMDAT GOD HEN HEEFT GESCHAPEN (zonder onderscheidt te maken in godsdienst, geloofsovertuiging of nationaliteit).

İslamın özü ve geliş amacı insanların Din, Can, Mal, Akıl ve Nesil güvenliğini korumak üzere gelmiştir. Bunlar İslamın olmazsa olmazlarıdır. Din ve akıl güvenliğnin kalktığı yerlerde can mal güvenliğinininden de bahsedilemez. Yani bunların hepsi birbirine bağlantılıdır.

Het fundament van het leven, gaat gepaard met het voorzien van dus de volgende behoeften; vrijheid van leven, vrijheid van geloof, persoonlijk bezit, gezonde geest en familie. Dit is het basis van de Islam, dit vormt de kern van de islam oftewel vrede, veiligheid en harmonie. Maar zonder vrijheid van godsdienst of geest kan geen vrijheid van leven of eigendom bestaan. Deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Allahü teala yarattığı insanların nasıl güvende yaşayacakları yolunuda göstermektedir. Allahü Teala gösterdiği yoldan gitmeyi insanların iradesine bırakmıştır.

GOD oftewel ALLAH wijst de mensen die Hij heeft geschapen hoe zij in vrede en veiligheid kunnen leven.

Tegelijkertijd geeft het de mensen de keus om zelf te bepalen hoe ze hun leven willen leven. Hiermee geeft Hij de mens dus VRIJHEID (van godsdienst).

Günümüz imkânları ve şartlarında huzur ve güven için, gerekli önlemler almak hepimizin sorumluluğudur.

Şüphesiz en etkili önlemler, adil hukuk sistemine sahip devletlerde siyasi otoriteler alabilir.

Met de mogelijkheden van vandaag de dag, is het ieder zijn verantwoordelijkheid om te zorgen voor vrede en veiligheid. Echter om te zorgen voor een eerlijk rechtssysteem zal een overheid belangrijke elementen voor veiligheid en vrede moeten bewerkstelligen.

Çünkü kişilerin fert(kişi) olarak güvenli ortamı meydana getirmeleri imkansızdır. Eğer herkes kendi kafasına, düşüncesine göre hukuk uygulamaya kalkarsa işte o zaman anarşi meydana gelir.

Want een mens kan als individu nooit zorgdragen voor een veilige, vredige samenleving. En als iedereen zijn eigen geloven, overtuigingen zou toepassen dan ontstaat er juist onstabiele samenleving.

Huzur ve güvenli nasıl olusacağı Kuranda bir çok yerde ifade edilmektedir ki, bunların hepsini bu kısa zamanda anlatmak mümkün değil.

De Koran vermeldt op een heleboel plekken hoe je vrede en veiligheid kunt krijgen maar deze kan ik u nu gezien de tijd niet allemaal vertellen.

Allahın Kuranda din, can mal, ırz, namus, adalet gibi değerlerin önemini ve nasıl korunması gerektiğini bildirirken günümüzde, dünya kamuoyunun İslamı terörle eşdeğer (aynı) göemeye çalışması, yanyana getirilmeye çalışılması üzüntü vericidir.

GOD oftewel ALLAH verteld ons in de Koran hoe belangrijk vrede, veiligheid en vrijheid van het leven, eigendom, eer, waardigheid, rechtvaardigheid en mededogen is en hoe je dit kunt bereiken. Toch is het jammer om te zien (als moslim) hoe vandaag de dag, in de publieke opinie, geprobeerd wordt om islam en terrorisme als één en hetzelfde te zien.

Bunu yapmaya çalışanların insan hayatını hiçe sayıp, dünyada huzur, güven ve baris ortamini bozmaktadırlar. Şunu herkesin bilmesi lazım TERÖRÜN DİNİ OLMAZ

Diegenen die dit doen zorgen er juist voor dat er geen harmonie, veiligheid en vrede kan ontstaan. Ze creëren het tegenovergestelde. En laat ik heel duidelijk zijn over het feit dat TERREUR IN NAAM VAN EEN GELOOF KAN EN MAG NIET. Want geen enkel geloof beveelt om een ander zijn leven te ontnemen.

Bu dünyada yaşayan herkesin huzur ve güven ortamının oluşması için elinden geleni yapma sorumluluğu vardır. Çünkü bu dünyayı terkedip gideceğimiz, yaşayacağımız başka bir dünya yok. Dil, din, ırk ayrımı yapılmadan Huzur, güven. Mutlulukve barış içinde yaşayacağımız bir dünyanın oluşması temennisiyle dileğiyle hepimize saygılarımı sunuyorum.

Iedereen in deze wereld moet zijn bijdrage leveren, oftewel heeft een verantwoordelijkheid om te zorgen voor vrede, veiligheid en harmonie. We leven tenslotte allemaal samen op deze en enige aarde. Met de wens op een vredevolle, harmonieuze wereld, zonder onderscheidt te maken in godsdienst, geloof of afkomst.

Soefisme door Voorganger Leo Fober

Elk mens een veilig bestaan. M.b.t. dit thema wil ik u een tekst voorlezen van Hazrat Inayat Khan, de Indiase musicus en mysticus die het soefisme naar het Westen heeft gebracht. Zoals in alle godsdiensten en levensbeschouwingen legt ook het soefisme nadruk op de persoonlijke verantwoordelijkheid van ieder mens om mee te helpen aan een betere wereld en zo ook aan het realiseren van een veilig bestaan voor iedere mens. In hoeverre leidt ieder van ons een leven dat het voor een ander mogelijk maakt een veilig bestaan te hebben? De tekst luidt als volgt en gaat over wederzijdse afhankelijkheid:

"Wederzijdse afhankelijkheid is een natuurwet. Wij maken ons eigen leven door de vreugde en droefheid van anderen te delen. Het vergt lange tijd om dit te verstaan. Onze beschouwing en studie van de menselijke natuur toont aan, dat het leven vrijheid eist, maar tegelijk zien wij dat daartegenover zich zelfzucht in de mens ontwikkelt, meer dan in enig ander schepsel. De eisen van zijn leven zijn zoveel groter, en hij wordt zo in beslag genomen door de bevrediging, het bezit en het genot ervan, dat hij het geheim van de natuur helemaal vergeet, het geheim van zijn eigen geluk en dat van anderen.

Niet alleen de enkele mens zoekt vrijheid, maar ook de naties, de rassen over de hele wereld worden door de jacht naar vrijheid beheerst. Als er oorlog uitbreekt, bloed vergoten wordt, revolutie woedt en andere levensstrijd dan zijn al deze verschillende rampen te wijten aan dezelfde oorzaak: aan de ene kant de menselijke zelfzucht, aan de andere de veronachtzaming van het begrip van de natuurwet en die van het geluk.

Onwetendheid van deze wetten bestaat bij de mens van kindsbeen af. Waar een kind iets ziet dat hem aantrekt en mooi lijkt wil hij dat hebben, en denkt er nooit aan wie het toebehoort. "Niemand mag eraan komen, het moet van mij zijn, ik zal alleen blij zijn als ik heb wat dat andere kind heeft." Zelfs als hij al een mooi speelgoed heeft, zal hij toch ook dat van een ander willen hebben. Het is deze menselijke eigenschap, die zich verder ontplooit zonder dat men acht slaat op het geheim van geluk, dat slechts ontsloten kan worden als de sluier van onwetendheid voor de ogen wegvalt. Vóór die tijd verstaat de mens niet wat

rechtvaardigheid is, zelfs al spreekt hij erover. Men wordt pas werkelijk rechtvaardig, wanneer zijn zelfzucht verdwijnt. Het geringste spoor van zelfzucht zal hem beletten echt rechtvaardig te zijn, want hij zal uitzien naar zijn eigen belang; hij noemt dat dan zijn recht, het is z i j n rechtvaardigheid en hij verschaft zich de middelen om die te bevredigen."

Inayat Khan wijst er dus op dat we moeten leren op basis van ervaren dat de mens voor zijn eigen geluk afhankelijk is van het geluk van anderen. M.a.w.: kunnen we echt gelukkig zijn, ons echt gelukkig voelen als dat ten koste gaat van het geluk van anderen? En dat geluk ligt onder meer besloten in het gegeven of ik én de ander ons veilig weten in ons bestaan. Ons bestaan in welke zin dan ook. Niet alleen op fysiek gebied, maar ook bijvoorbeeld op psychisch, geestelijk en moreel gebied. Zelfzucht slaat niet alleen op het hebben van dingen maar ook op het hebben van ideeën, opvattingen of zienswijzen.

In hoeverre leidt ik persoonlijk een leven dat daar recht aan doet? Kunnen mijn burens, kennissen, mensen die ik tegenkom, enzovoort zich bij mij veilig voelen?

Christendom door predikant Henk Hiddink

Ieder mens een veilig bestaan

Een herder die een schaap draagt – in zijn armen of op zijn schouders. In bijna elke christelijke kerk kom je die afbeelding tegen, in een gebrandschilderd raam of een beeld, in liederen en gedichten, tot in de naam van sommige kerkgebouwen aan toe. Dat beeld, die icoon, is denk ik karakteristiek voor het christendom.

Het verbeeldt het geloof van de christen dat zijn God voor ieder mens een veilig bestaan wil.

Jezus Christus heeft in woorden en in zijn wijze van leven verteld dat mensen dát beeld mogen hebben van de Verborgene die wij God noemen. Een herder is uit op grazige weiden voor zijn kudde overdag en een beschermende schaapskooi in de nacht. Oftewel een veilig bestaan. Daar vecht hij voor, vertelt Jezus heel beeldend. En dat geldt voor ieder mens, zegt Hij. De goede herder zoekt uitdrukkelijk zelfs dat ene schaap terug dat verdwaald is en in zijn eentje zou omkomen. Ook al heeft hij honderd schapen, de herder zoekt net zo lang tot dat ene gevonden is. Hij kan en wil er geen missen. God wil dat ieder mens veiligheid kent.

Dat beeld van de herder die een schaap draagt is voor een christen persoonlijk troostend. Maar het doet minstens zo sterk een beroep op hem om dat wat onveilig maakt in het leven van anderen te signaleren en te bestrijden. Om de ander tot zijn/haar recht te doen komen, ook al gaat het maar om een/de enkeling.

Het bestaan mag zich gedragen weten. Ieders bestaan.

Hindoeïsme door Pandita Bea Ramai

Elk mens een veilig bestaan.

Lieve mensen liefde is onbaatzuchtig.

Liefde is begrip.

Het woord liefde is god.

Dat geven en delen wij met elkaar.

Ik eer de plaats in jou, waarin het universum is.

Ik eer de plaats in jou, die liefde, waarheid, licht en vrede is.

Open je hart en omarm de liefde.

Mantra:

Ohm jam midam dewegane piete rashtjo paseke teja mamedje medhé aghni weda winem koeroe.

De bron van alle kennis en wijsheid, schenken ons die kennis, waarop de dewa's, de voorvaderen en de wijze hebben gebeden, opdat wij in al onze doen mogen slagen.